

knjige Lagunine

VREME
i Laguna
preporučuju

Novi trileri

Predlozi za zimsku lektiru

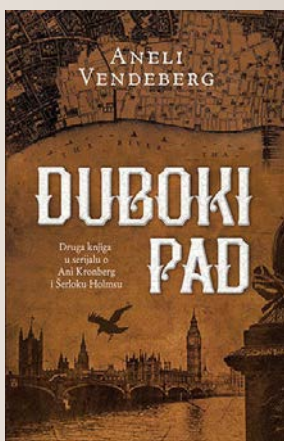
Izbor najnovijih trilera, idealnih za prekraćivanje dugih i dosadnih zimskih večeri.

Teško da ima bolje stvari da se prekraćuju zimski dani od dobre knjige. U tu svrhu Laguna je spremila nov paket naslova iz najbržeg književnog žanra u ponudi – trilera. Evo našeg predloga za zimsku lektiru.

Šerlok Holms je besmrtni. Na male ekrane je početkom godine stigao nastavak BBC-jeve popularne serije u kojoj Holmsa u osavremenjenoj verziji igra Benedikt Kamberbač, dok u naše knjižare upravo stiže roman *Duboki pad*, u kome Aneli Vanderberg donosi još jedan slučaj najslavnijeg svetskog detektiva. Kao i u prethodnom romanu ove spisateljice *Đavolov osmeħ*, i u ovoj knjizi Holms za partnerku ima Anu Kronberg. Ana je žena briljantnog uma i posvećena medicini, ali je primorana da vodi dvostruki život. Naime, kako ženama u viktorijansko doba nije bilo dozvoljeno da se bave medicinom, Ana danju radi kao ugledni epidemiolog dr Anton Kronberg. Pošto joj je Skotland Jarđ za petama, Ana je napustila London i povučeno živi na selu, sve dok je jedne noći ne probude pištolj prislonjen na slepoočnicu i mračni pogled „Napoleona zločina“: profesor Morijarti je otkrio njenu tajnu, oteo njenog oca i preti da će ga ubiti ako Ana ne pristane da učestvuje u realizaciji paklenog plana. Mreža za Holmsa je razapeta. Izvrstan roman na tragu starih Dojlovih priča, još jedna prilika za druženje s najdražim književnim junakom.

Holms je, dakle, i dalje tu, živ i aktivan, ali ni Herkul Poaro nije zaboravljen. Podsetimo, britanska spisateljica Sofi Hana napisala je novi Poaroov slučaj pod naslovom *Ubistva s monogramom*, dok su za ljubitelje klasike tu dva nova izdanja originalnih romana Agate Kristi, *Zlo pod suncem* i *Tužni čempres*, sa zapletima zasnovanim na fatalnoj igri strasti i ljubomore.

Od novih literarnih detektiva preporučujemo inspektora Verhuvena. Njegov tvorac, Pjer Lemetr, cenjeni je francuski pisac i dobitnik Gonkurove nagrade. Povodom njegovog serijala o Kamiju Verhuvenu, rečeno je: „Lemetr je u Francuskoj žanr trilera podigao visoko: tamo gde je književnost.“ Nakon romana *Aleks*, Laguna je objavila i njegov triler *Kamij*. „Neki događaj se smatra ključnim ako vam potpuno poremeti život... Na primer, tri hica ispaljena iz pumparice u ženu koju volite. Kamiju se upravo to desilo.“ Ovim rečima počinje roman koji ledenom atmosferom, jednostavnim stilom, savršenom



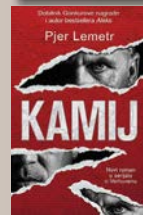
priповedačkom tehnikom i neumitnom mehanikom događaja i preokreta, čudesno drži čitaočevu pažnju. Nije Lemetr bez razloga nazvan princom zabune, varke i neočekivanih obrta.

Roman *S tobom, na odstojanju* čileanske spisateljice Karle Gelfenbejn, ovenčan 2015. prestižnom nagradom „Alfaguara“ za najbolji roman napisan na španskom jeziku, spada u red „književnih trilera“. Dvoje mladih protagonista, zaljubljenika u literaturu, sumnjaju da je fatalni pad niz stepenice stare i slavne književnice Vere Sigal posledica nesrećnog slučaja, te pokreću istragu i otkrivaju dugo skrivane tajne njenog života. Jedan od onih kojih preporučuju ovu knjigu jeste i nobelovac Dž. M. Kuci: „Suptilna, vizionarska, ljudska priča.“

Jedna književnica je junakinja i nagrađivan romana *Zamka* nemačke autorke Melani Rabe. Linda Konrads se povukla iz javnosti i godinama nije kročila van svoje vile na Štarnberškom jezeru. Dok mediji nagađaju o razlozima njene izolacije, malobrojni znaju šta je po sredi: Linda je našla svoju mlađu sestru brutalno ubijenu, videla ubicu kako beži i od te traume ne uspeva da se oporavi. Živi u strahu za sopstveni život, a ubičino lice je progoni u košmarima. A onda, na svoje zaprepašćenje, jednog dana to lice vidi na televiziji. Tada odlučuje da kao klopku za zločinca napiše roman o sestrim ubistvu uz poruku: „Znam da si mi ubio sestru. Napisala sam ovu knjigu za tebe.“ Izvrstan psihološki triler.

Skandinavska škola krimića i dalje radi. Iz štampe uskoro izlazi nagrađivan „nordijski noar“ *Zatvoreno preko zime* norveškog pisca Jerna Lir Horsta. Radnja romana počinje kada telo ubijenog misteriozno nestane, a s neba počnu da padaju mrtvi vrapci. Zbog veštine kojom dočarava atmosferu, kritičari Horsta pored s Mankelom, a zbog zanimanja za digitalne tehnologije sa Lašonom.

I za kraj, tu je i novi Nesbe s romanom *Policija*. Desetom knjigom s Harijem Huleom u glavnoj ulozi norveški majstor napetosti još jednom uspeva da iznenadi čitaoca, a kritičare opet natera da se takmiče u hvalospevima. Jedan od njih je napisao: „U mračnom svetu skandinavskog kriminalističkog žanra, malo šta je mračnije i napetije od serijala o Hariju Huleu, a ovaj nastup norveškog detektiva ujedno je i najbolji dosad.“

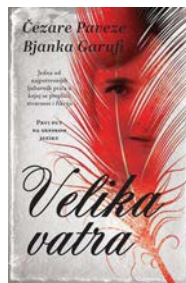


Ljubavni

BJANKA GARUFI, ČEZARE PAVEZE:

Velika vatra

Prevod: DEJAN ILIĆ



„Ne ubija se iz ljubavi prema jednoj ženi. Ubija se jer nas ljubav, svejedno koja, razotkriva u našoj nagoti, bedi, bespomoćnosti i ništavilu.“ Ovu rečenicu pisac, prevodilac i antifašista Čezare Paveze napisao je desetak dana pre nego što će se 27. avgusta 1950. ubiti u jednoj hotelskoj sobi u Torinu. Iz njegove ostavštine biće objavljena čuvena zbirka pesama *Doći će smrt i imaće tvoje oči*, posvećena američkoj glumici Konstens Dauling, njegovoj poslednjoj i neuzvraćenoj ljubavi, kao i roman *Velika vatra*, nastao iz njegove ranije strasne veze s mladom spisateljicom Bjankom Garufi. Junaci ovog romana su dvoje ljubavnika, Silvija i Đovani. Pošto je primila vest o teškoj bolesti svog trinaestogodišnjeg polubrata, Silvija se s Đovanim vraća u rodno mesto, gde

ponovno preživljava mračnu porodičnu prošlost i razotkriva dotad brižljivo čuvane tajne. Ovaj roman su Paveze i Garufi napisali zajedno, „u četiri ruke“, naizmenično pišući poglavlja u kojima se smenjuju „muški“ i „ženski“ ugao gledanja na iste događaje i njihove rašomonski različite interpretacije. Prevodilac Dejan Ilić je o ovoj knjizi napisao: „Veza dvoje autora (‘napravićemo čudo, nas dvoje!’; tako nekako, kaže Bjanka, u jednom pismu Pavezeu), njihovo preplitanje u pisanju, Bjankino povremeno oponašanje Pavezeovog stila, zajedničko organizovanje narativa, Bjankine intervencije, Pavezeova odazivanja, sve to, još jednom prepleteno, sa sudbinama dva glavna junaka romana, Silvije i Đovanija, dakle s jednom drugom vezom, ljubavnom, ali (isto tako?) telesnom, gotovo bolno fizičkom – čini ovaj roman ne samo književnim tekstom, nego i ‘praksom’ koja na najbolji način spaja život i književnost.“

Nobelovci

ŽOZE SARAMAGO:

Stoleće u Alentežu

Prevod: TATJANA MANOJLOVIĆ



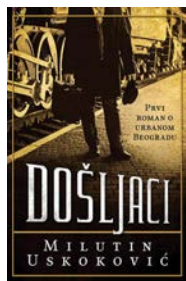
Novi tom Odabranih dela portugalskog nobelovca Žozea Saramaga koja Laguna objavljuje, donosi roman *Stoleće u Alentežu*, sagu o tri generacije jedne seoske porodice u Portugalu, počev od kraja XIX veka pa do aprilske „karnafil revolucije“ 1974. godine, kojom je posle četiri decenije srušena salazarovska diktatura. Prvi put pisan stilom koji će potom postati prepoznatljiv Saramagov poetski izraz, ovaj roman donosi upečatljiv portret portugalske savremene istorije čiji su protagonisti pitoreskni i nezaboravni pripadnici jedne obične seljačke porodice, koja je sa hiljadama sličnih ponela najteže breme lokalne povesti

XX veka. Pod Saramagovim perom, socijalna istorija i prikaz napornog težačkog rada na selu uzdižu se do poetske metafore o ljudskom životu uopšte i čovekovoj veri u srećniju budućnost. Saramago je odbijao da *Stoleće u Alentežu* karakteriše kao istorijski roman, smatrajući da bi se time poništio njegov sociološki i ideološki okvir, do čega je njemu prvenstveno stalo – ovaj roman, kao i sva ostala Saramgova dela, pisani su s ciljem da se afirmiše borba za ljudsko dostojanstvo i pravednije društvo. Otud je za moto romana uzeo rečenicu portugalskog pesnika Almeida Garet: „I pitam političke ekonomiste i moraliste da li su već izračunali broj duša koje je neizbežno osuditi na oskudicu, mukotrpan rad, čemer, zao stalost, bestidnu neukost, bespoštednu bedu i krajnju nemaštinu kako bi se proizveo jedan bogataš.“

Klasici

MILUTIN USKOKOVIĆ:

Došljaci



Milutin Uskoković je jedna od najtragičnijih ličnosti srpske književnosti. Rođen je 1884. u Užicu, gimnaziju i Pravni fakultet završio je u Beogradu, doktorirao je u Ženevi, radio u diplomatiji i državnoj administraciji u Beogradu i Skoplju. Bio je aktivan u književnim i političkim krugovima, družio se s Nušićem, Disom, Pandurovićem, Veljkom Petrovićem i Isidorom Sekulić. Pisao je pesme, priče i objavio dva romana. Zalagao se za balkansku konfederaciju, ujedinjenje s Bugarskom i zbližavanje južnoslovenskih naroda. Slavio je srpske pobeđe u Prvom balkanskom ratu i bio očajan zbog srpsko-bugarskog rata u Drugom balkanskom ratu, koji je srušio sve njegove ideale. Oktobra 1915, povlačeći se u izbegličkoj koloni pred bugarskom vojskom iz Skoplja, gde je radio u srpskom konzulatu, „mračan i očajan“ stigao je do Kuršumlije i tu izvršio samoubistvo skokom u reku Toplicu.

Kada je 1910. godine objavljen njegov roman *Došljaci*, Jovan Skerlić ga je ocenio kao prvi i najbolji beogradski urbani roman, koji „daje tačne slike raznih beogradskih sredina, poremećen život u mladoj prestonici, grozničavu borbu u jednom još neorganizovanom društvu, lepe i žive opise beogradskog pejzaža“. Glavni lik romana je Miloš Kremić, talentovani užički novinar i pisac koji stiže u srpsku prestonicu i nedugo potom gorko kaže: „Sit sam ovog Beograda, ovih krupnih i sitnih pasa koji se otimaju oko iste kosti.“ S druge strane, njegova devojka Zorka prinuđena je da balansira između majčine malograđanštine i patrijarhalne strogosti, i Miloševe opterećenosti poreklom, egzistencijom i čaršijskim normama. „Zahvaćen preobražajem iz varoši u grad, Beograd uvlači Zorku i Miloša, kao i sve svoje došljake, u bespoštednu borbu za opstanak, pokazujući se koliko otvorenim toliko i nemilosrdnim, odbacujući sve one koji prethodni život nisu ostavili za sobom, i izrastajući u istinskog glavnog junaka ovog srpskog evergrin-romana.“

Edicija Amerikana

KURCIO MALAPARTE:

Koža

Prevod: JELENA M. RISTIĆ



Posle Kafkine *Amerike*, druga knjiga novopokrenute edicije „Amerikana“, koja uskoro izlazi iz štampe, jeste roman *Koža* Kurcija Malaparte, pisca *Tehnike državnog udara* i *Kaputta*, jedno od duboko uznemirujućih književnih dela XX veka. Godina je 1943, američke trupe se iskrcavaju u Italiji, oslobađaju Napulj i kreću ka Rimu. Malaparte je oficir za vezu savezničkih trupa pod komandom američkog pukovnika Hamiltona, ali i „bedni, poraženi Italijan“ koji svedoči slomu svoje zemlje i kraju Evrope kakvu je znao. U oslobođenom Napulju vlada kuga koja ne razara tela nego duše ljudi, a prizori očajja, bede i ponižavajuće borbe za preživljavanje odvijaju se na „jezovitim predelima punim leševa i unakaženih težnji XX veka“. „Oslobodioci su okupirali Evropu, i od samog početka promena je bila jasna: Evropa, koja je do juče svoju istoriju smatrala uzorom za čitav svet osetila je koliko je mala“, piše Milan Kundera u pogovoru ovog izdanja. „Tu je bila Amerika, blistava, sveprisutna; ponovo osmisliti i preoblikovati svoj odnos prema njoj postalo je za Evropu nužnost od prvorazrednog značaja. Malaparte je to video i opisao bez ikakve želje da proriče političku budućnost Evrope. Ono što ga je fasciniralo bio je nov način postojanja, nov način osećanja onoga što je evropsko, koji će od sada biti određen sve snažnijim prisustvom Amerike.“

Pripovetke

LAZAR RISTOVSKI:

Ulična akademija



Nakon *Jednostavnih priča*, pred čitaocima je i druga pripovedačka zbirka velikog glumca Lazara Ristovskog, naslovljena *Ulična akademija*. I u novim pričama, koje je Božo Koprivica nazvao „haiku romanima“, Ristovski ostaje veran svetu „malih ljudi“ kojima, kako je rekao, nije oduzeo pravo da razmišljaju o velikim temama i da se bave mišlju o sebi, a taj njihov svet, „viđen iz usamljeničke lože Lazara Ristovskog podseća na nesnimljeni film u kojem svako od nas može dobiti ulogu, veliku ili malu“. „Kako glumi tako i piše. Hrabro, maštovito, originalno“, jedan je od komentara ove knjige, dok je Vladimir Kecmanović o njoj zapisao: „Ma o čemu pisali, pisci pišu o ljubavi i o smrti. U novim pričama Lazara Ristovskog ovozemaljska ljubav je surova erotska igra iza koje se krije strah od konačne samoće. Da bi se taj strah pobedio, neophodna je mašta – kao mašta glumca koji u njujorškom metrou igra Hamleta za bandu siledžija pristiglih u stvarnost sna iz filma Voltera Hila. Ili mašta crne Ofelije, koja nagrađuje poljupcima čoveka što glumi kao što Šeherezada priča. Ili mašta starog profesora, Don Žuana – Minhauzena, koji o svojim ljubavnim podvizima priča đacima koji su ga odavno napustili i otišli svojim putevima...“

Esejistika

MARKO ALEKSIĆ:

Srpski viteški kod



Arheolog Marko Aleksić, ekspert za srednjovekovnu arheologiju i istoriju, nakon zapazene knjige *Marko Kraljević*, u kojoj je dao prvu biografiju istorijskog Marka Mrnjavčevića, u novoj knjizi *Srpski viteški kod* donosi prvu naučno utemeljenu rekonstrukciju epohe u kojoj se sinhrono s drugim evropskim zemljama i u Srbiji razvijao viteški sistem vrednosti. Bacajući novo svetlo na srpsko srednjovekovlje i tumačeći ga u širem kontekstu, Aleksić zanimljivo i pouzdano priča o nastanku i prirodi viteštva u Evropi, kao i o putevima kojima je nov etički kodeks dopirao do nemanjičke Srbije. On otkriva mnoštvo dosad nepoznatih detalja o boravku prvih krstaša na srpskom dvoru, o prisustvu naših ljudi u Jerusalimskom kraljevstvu, uticaju viteških redova na srpsku vlastelu, o poseti Svetog Save Sionu, koja je ostavila trajne posledice na našu vitešku tradiciju, o despotu Stefanu Lazareviću, vitezima Reda zmaja, koji je centralna ličnost srpske srednjovekovne viteške tradicije. Na osnovu sačuvanih istorijskih izvora, Aleksić opisuje običaje koji su se negovali na dvorovima srpskih vladara, viteško oružje i heraldiku, dočara turnire i dvoboje koji su se po uzoru na evropske organizovali i u Srbiji, navodi imena i sudbine prvih poznatih srpskih vitezova, uključujući i žene-viteze, kao i legende koje su o njima nastajale.

Popularna nauka

KARLO ROVELI:

7 kratkih lekcija iz fizike

Prevod: GORAN SKROBJONJA



Italijanski naučnik Karlo Roveli poznati je teorijski fizičar, jedan od autora teorije petlji i kvantne gravitacije, ali i uspešan popularizator nauke koji poseduje nesvakidašnji dar da široj publici približi najkompleksnije teorije i dostignuća savremene naučne misli. Njegova knjiga *7 kratkih lekcija iz fizike* prevedena je na preko četrdeset svetskih jezika i ima status globalnog naučno-popularnog bestseler. U njoj Roveli daje pregled aktuelnih dometa teorijske fizike na polju prirode elementarnih čestica i strukture kosmosa, prostora i vremena. Prva lekcija u ovoj knjizi posvećena je „najlepšoj teoriji na svetu“, opštoj teoriji relativnosti Alberta Ajnštajna, a druga kvantnoj mehanici, gde se kriju oni aspekti moderne fizike koji najviše zbunjuju. Treća je posvećena kosmosu, odnosno arhitekturi vaseljene koju nastanjujemo; četvrta njenim elementarnim česticama. Peta se bavi kvantnom gravitacijom i tekućim pokušajima da se konstruiše sinteza najvećih otkrića XX veka, dok se šesta odnosi na verovatnoću i toplotu crnih rupa. Poslednji deo knjige vraća nas nama samima, i postavlja pitanje kako je moguće razmišljati o našoj egzistenciji u svetlu neobičnog sveta koji fizika opisuje. Kritičar *New Scientist* je ovu knjigu ocenio rečima: „Kratko, lucidno i očaravajuće.“

VREME

Copyright © NP Vreme, Beograd

Upotreba materijala iz ovog fajla u bilo koje svrhe osim za
ličnu arhivu dozvoljena je samo uz pisano odobrenje NP Vreme

PDF IZDANJE RAZVILI: Saša Marković i Ivan Hrašovec

OBRADA: Marjana Hrašovec